

Europees Justitieel Netwerk - België

EUR-Alert! ¹ 2012/6

Inhoud

I. Overzicht van rechtspraak geselecteerd uit het Publicatieblad van de EU van september 2012

Burgerlijk en Gerechtelijk Recht
Strafrecht
Handelsrecht, Financieel en Economisch Recht
Fiscaal recht
Staatsrecht en Bestuursrecht

II. EU-recht zoeker (Praktische handleiding bij opzoeking van EU-wetgeving en rechtspraak)

¹ Het opzet van *EUR-Alert!* en deze publicatie kwamen tot stand dankzij de medewerking van magistraten en referendarissen bij het Hof van Cassatie en van de Belgische leden van het Europees Justitieel Netwerk in burgerlijke en handelszaken (EJN - <http://ec.europa.eu/civiljustice>). *EUR-Alert!* is opgesteld op basis van de selectie van EU wetgeving en rechtspraak voor de Larcier Wetboeken. Magistraten die *EUR-Alert!* niet ontvangen per email, kunnen inschrijven op het adres euralert@gmail.com. De *EUR-Alert!*-themanummers zijn te raadplegen op de website van het Instituut voor gerechtelijke opleiding (<http://www.igo-ifj.be/nl/content/eur-alert>), onder 'opleidingen – internationaal'.

Copyright © 2012 *EUR-Alert!*-redactie – Verdere verspreiding voor niet commercieel gebruik toegestaan mits bronvermelding. Alle rechten overigens voorbehouden. De leden van het redactiecomité zijn Ivan Verougstraete, Beatrijs Deconinck, Ilse Couwenberg en Amaryllis Bossuyt.

I. **Overzicht van rechtspraak geselecteerd uit het Publicatieblad van de EU van september 2012**²

Burgerlijk en Gerechtelijk Recht

Richtlijn 2009/24/EG van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's

- 1. Artikel 4, lid 2, van richtlijn 2009/24/EG moet aldus worden uitgelegd dat het distributierecht voor een kopie van een computerprogramma is uitgeput indien de houder van het auteursrecht die het — mogelijksterwijs kosteloos — downloaden van die kopie van internet op een gegevensdrager heeft toegestaan, tegen betaling van een prijs waardoor hij een met de economische waarde van de kopie van het hem toebehorende werk overeenstemmende vergoeding kan ontvangen, tevens een gebruiksrecht voor die kopie zonder beperking in de tijd heeft verleend.

2. De artikelen 4, lid 2, en 5, lid 1, van richtlijn 2009/24 moeten aldus worden uitgelegd dat in geval van wederverkoop van een gebruikslicentie die de wederverkoop van een van de website van de houder van het auteursrecht gedownload kopie van een computerprogramma met zich brengt, welke licentie aanvankelijk aan de eerste verkrijger door die rechthebbende zonder beperking in de tijd was toegekend tegen betaling van een prijs waarmee deze laatste een met de economische waarde van die kopie van zijn werk overeenstemmende vergoeding moest kunnen ontvangen, de tweede en iedere latere verkrijger van die licentie zich op uitputting van het distributierecht op grond van artikel 4, lid 2, van die richtlijn kunnen beroepen en bijgevolg kunnen worden beschouwd als rechtmatige verkrijgers van een kopie van een computerprogramma in de zin van artikel 5, lid 1, van die richtlijn en het in deze laatste bepaling bedoelde reproductierecht hebben.

(HvJ 3 juli 2012, C-128/11, Oracle)

Verordening 44/2001 van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

- Artikel 6, punt 1, van verordening 44/2001 moet aldus worden uitgelegd dat in een situatie waarin twee of meer vennootschappen uit verschillende lidstaten in een procedure aanhangig voor een gerecht van een van die lidstaten, ieder afzonderlijk worden beticht van het plegen van inbreuk op hetzelfde nationale deel van een Europees octrooi zoals dat van kracht is in weer een andere lidstaat, wegens het verrichten van voorbehouden handelingen met betrekking tot hetzelfde product, de mogelijkheid bestaat van onverenigbare beslissingen bij afzonderlijke berechting in de zin van die bepaling. De nationale rechter dient bij de beoordeling of dat risico bestaat alle relevante gegevens van het dossier in de beschouwing te betrekken.

(HvJ 12 juli 2012, Honeywell, C-616/10)

- Artikel 21, punt 2, van verordening nr. 44/2001 moet aldus worden uitgelegd dat een vóór het ontstaan van een geschil overeengekomen jurisdictiebeding onder die bepaling valt voor zover het de werknemer de mogelijkheid biedt, naast de gerechten die normaal bevoegd zijn krachtens de bijzondere regels van de artikelen 18 en 19 van die verordening, andere gerechten aan te zoeken, daaronder begrepen, in voorkomend geval, buiten de Unie gelegen gerechten.

(HvJ 19 juli 2012, Ahmed Mahamdia, C-154/11)

² Selectie gemaakt door Amaryllis Bossuyt.

Strafrecht

Kaderbesluit 2001/220/JBZ van 15 maart 2001 inzake de status van het slachtoffer in de strafprocedure

- De artikelen 2, 3 en 8, lid 4, van kaderbesluit 2001/220/JAI, moeten aldus worden uitgelegd dat de nationale rechter de mogelijkheid moet hebben om jonge kinderen die, zoals in het hoofdgeding, het slachtoffer zeggen te zijn van mishandeling, toe te staan hun getuigenverklaring af te leggen onder voorwaarden die hun een passende bescherming garanderen, bijvoorbeeld buiten de openbare terechtzitting om en alvorens deze plaatsvindt.

De nationale rechter moet alle bepalingen van nationaal recht in aanmerking nemen en deze zo veel mogelijk uitleggen in het licht van de bewoordingen en het doel van het kaderbesluit.

(HvJ 16 juni 2005, Pupino, C-105/03)

- De artikelen 2 en 3 van kaderbesluit 2001/220/JBZ, moeten aldus worden uitgelegd dat de nationale rechter niet verplicht is, het slachtoffer van een strafbaar feit toe te staan als getuige te worden gehoord in het kader van een subsidiaire particuliere strafvervolgning zoals die in het hoofdgeding. Bestaat die mogelijkheid niet, dan moet het slachtoffer evenwel kunnen worden toegestaan een verklaring af te leggen die in aanmerking kan worden genomen als bewijselement.

(HvJ 9 oktober 2008, Katz, C-404/07)

- De artikelen 1, sub a, en 10 van kaderbesluit 2001/220/JBZ moeten aldus worden uitgelegd dat het begrip "slachtoffer" niet ook rechtspersonen omvat met het oog op de bevordering van bemiddeling in strafzaken als bedoeld in genoemd artikel 10, lid 1.

Artikel 10 van kaderbesluit 2001/220 moet aldus worden uitgelegd dat het de lidstaten niet verplicht om het gebruik van de bemiddelingsprocedure toe te staan voor alle strafbare feiten waarvan het in de nationale wetgeving gedefinieerde materiële bestanddeel overeenkomt met dat van de strafbare feiten waarvoor zij uitdrukkelijk in bemiddeling voorziet.

(HvJ 21 oktober 2010, C-205/09, Eredics)

- De artikelen 2, 3 en 8 van kaderbesluit 2001/220/JBZ moeten in die zin worden uitgelegd dat zij zich er niet tegen verzetten dat een sanctie van een straatverbod met een minimumduur, welke sanctie in het strafrecht van een lidstaat is voorzien als bijkomende straf, moet worden uitgesproken jegens plegers van huiselijk geweld, terwijl de slachtoffers van dat geweld bezwaar maken tegen het opleggen van een dergelijke sanctie.

Artikel 10, lid 1, van kaderbesluit 2001/220 moet in die zin worden uitgelegd dat het de lidstaten, gelet op de specifieke kenmerken van binnen het gezin begane strafbare feiten, op grond daarvan is toegestaan bemiddeling in alle strafzaken betreffende dergelijke strafbare feiten uit te sluiten.

(HvJ 15 september 2011, Gueye, gevoegde zaken C-483/09 en C-1/10)

- Artikel 9, lid 1, van kaderbesluit 2001/220/JBZ dient aldus te worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat het slachtoffer van een strafbaar feit bij een aansprakelijkheidsregeling voor rechtspersonen als die welke in het hoofdgeding aan de orde is, in het kader van de strafprocedure geen vergoeding van de rechtstreeks door dat strafbaar feit veroorzaakte schade kan vorderen van de rechtspersoon die een bestuurlijk delict heeft gepleegd.

(HvJ 12 juli 2012, Giovanardi, C-79/11)

Handelsrecht, Financieel en Economisch Recht

Wet - 12 juni 1991 op het consumentenkrediet

- 1. Artikel 22, lid 1, van richtlijn 2008/48/EG van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten, moet aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat kredietovereenkomsten tot verstrekking van een door een onroerend goed gewaarborgd krediet binnen de materiële werkingssfeer van een nationale maatregel ter omzetting van deze richtlijn in nationaal recht vallen, ook al sluit artikel 2, lid 2, sub a, van voornoemde richtlijn dergelijke overeenkomsten uitdrukkelijk van het materiële toepassingsgebied van deze laatste uit.

2. Artikel 30, lid 1, van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat een nationale maatregel ter omzetting van deze richtlijn in nationaal recht de werkingssfeer in de tijd van die maatregel zodanig afbakt dat zij ook van toepassing is op kredietovereenkomsten zoals die aan de orde in het hoofdgeding, die zijn uitgesloten van het materiële toepassingsgebied van die richtlijn en die bestonden op de datum van inwerkingtreding van de betrokken nationale maatregel.

3. Artikel 22, lid 1, van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat een nationale maatregel ter omzetting van deze richtlijn in nationaal recht de kredietinstellingen in de betrokken richtlijn niet voorziene verplichtingen oplegt wat betreft de soorten provisies die deze in rekening mogen brengen in het kader van consumentenkredietovereenkomsten die binnen de werkingssfeer van deze maatregel vallen.

4. De regels van het VWEU inzake het vrij verrichten van diensten moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen een bepaling van nationaal recht die kredietinstellingen verbiedt bepaalde bankprovisies in rekening te brengen.

5. Artikel 24, lid 1, van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een regel die deel uitmaakt van de nationale maatregel ter uitvoering van die richtlijn, op grond waarvan de consument zich in geschillen over consumentenkredieten rechtstreeks kan wenden tot een consumentenbeschermingsorgaan, dat vervolgens de kredietinstellingen kan beboeten wegens schending van die nationale maatregel, zonder dat eerst de buitengerechtelijke beslechtsprocedures waarin de nationale wettelijke wetgeving voor dergelijke geschillen voorziet, hoeven te worden doorlopen.

(HvJ 12 juli 2012, C-602/10, Volksbank România)

Wet 6 april 2010 - betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming

- Artikel 5, lid 1, van richtlijn 97/7/EG van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten moet aldus worden uitgelegd dat een handelspraktijk die erin bestaat de in deze bepaling bedoelde informatie voor de consument enkel toegankelijk te maken via een hyperlink op een website van de betrokken onderneming, niet aan de vereisten van deze bepaling voldoet, aangezien deze informatie niet door deze onderneming wordt „verstrekkt” en evenmin door de consument wordt „ontvangen” in de zin van deze bepaling, en dat een website als aan de orde in het hoofdgeding niet als een „duurzame drager” in de zin van dit artikel 5, lid 1, kan worden beschouwd.

(HvJ 5 juli 2012, Content Services, C-49/11)

Fiscaal recht

WIB

- Artikel 49 EG moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een regeling van een lidstaat als die welke in het hoofdingen aan de orde is (nvdr: artikel 54 WIB), krachtens welke vergoedingen voor prestaties of diensten die door een ingezeten belastingplichtige worden betaald aan een niet-ingezeten vennootschap, niet als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt wanneer deze vennootschap in de lidstaat waar zij is gevestigd niet aan inkomstenbelasting is onderworpen of voor de betrokken inkomsten aan een aanzienlijk gunstigere belastingregeling is onderworpen dan die waaraan die inkomsten in de eerste lidstaat zijn onderworpen, tenzij de belastingplichtige bewijst dat deze vergoedingen verband houden met werkelijke en oprechte verrichtingen en mits zij de normale grenzen niet overschrijden, terwijl volgens de algemene regel deze vergoedingen als beroepskosten aftrekbaar zijn indien zij noodzakelijk zijn om de belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden en de belastingplichtige de echtheid en het bedrag van deze vergoedingen aantoont.
(HvJ 5 juli 2012, SIAT, C-318/10)

Btw-wetboek

- 1. De artikelen 179, lid 1, 180 en 273 van richtlijn 2006/112/EG, moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen het bestaan van een vervaltermijn voor de uitoefening van het recht op aftrek voor zover deze termijn de uitoefening van dit recht niet uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk maakt. Het staat aan de nationale rechter om te beoordelen of dat het geval is, waarbij hij onder meer rekening kan houden met het feit dat de vervaltermijn nadien aanzienlijk is verlengd en met de duur van een procedure tot registratie voor de doeleinden van de btw, die binnen dezelfde termijn moet zijn afgerond opdat de belastingplichtige zijn recht op aftrek zou kunnen uitoefenen.

2. Het beginsel van fiscale neutraliteit verzet zich tegen een sanctie die erin bestaat het recht op aftrek te weigeren in geval van te late betaling van de btw, maar staat niet in de weg aan betaling van vertragingsrente, op voorwaarde dat deze sanctie in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel. Het staat aan de verwijzende rechter om dit na te gaan.
(HvJ 12 juli 2012, EMS-Bulgaria Transport OOD, C-284/11)

- De artikelen 6, lid 2, eerste alinea, sub a en b, 11, A, lid 1, sub c, en 17, lid 2, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting — Gemeenschappelijk stelsel van btw: uniforme grondslag, zoals gewijzigd bij richtlijn 95/7/EG, moeten aldus worden uitgelegd dat een belastingplichtige die een gedeelte van een tot zijn bedrijf behorend investeringsgoed tijdelijk voor eigen privédoeleinden gebruikt, op grond van deze bepalingen recht heeft op aftrek van de voorbelasting over de kosten die zijn gemaakt om aan dat goed duurzame aanpassingen uit te voeren, ook al werden deze aanpassingen met het oog op dat tijdelijk gebruik voor privédoeleinden uitgevoerd, en dat dit recht op aftrek bovendien bestaat los van de vraag of ter zake van de aanschaf van het investeringsgoed waaraan deze aanpassingen zijn uitgevoerd, aan de belastingplichtige btw in rekening is gebracht en of hij deze belasting in aftrek heeft gebracht.
(HvJ 19 juli 2012, X/Staatssecretaris van Financiën, C-334/10)

- Het recht van de Unie moet aldus moet worden uitgelegd dat de belastingplichtige die te veel btw heeft betaald, welke door de betrokken lidstaat in strijd met de Unierechtelijke regels inzake btw is geheven, recht heeft op terugbetaling van de in strijd met het Unierecht geheven belasting alsook op

betaling van rente over de terug te betalen hoofdsom. Het staat aan de nationale rechter, met inachtneming van het doeltreffendheids- en het gelijkwaardigheidsbeginsel, uit te maken of over de terug te betalen hoofdsom „enkelvoudige rente” dan wel „samengestelde rente” of nog een ander soort rente dient te worden betaald.

(HvJ 19 juli 2012, Littlewoods, C-591/10)

Staatsrecht en Bestuursrecht

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

Sub artikel 101

- Het begrip onderneming omvat elke entiteit die een economische activiteit uitoefent, ongeacht de rechtsvorm van die entiteit en de wijze waarop deze wordt gefinancierd. Onder dit begrip moet een economische eenheid worden verstaan, ook al wordt deze eenheid uit juridisch oogpunt door verschillende natuurlijke personen of rechtspersonen gevormd. Wanneer een dergelijke economische entiteit de mededingingsregels overtreedt, moet zij in overeenstemming met het beginsel van persoonlijke aansprakelijkheid de verantwoordelijkheid daarvoor dragen.

In het bijzonder kan het gedrag van een dochteronderneming aan de moedermaatschappij worden toegerekend, met name wanneer deze dochteronderneming, hoewel zij een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid heeft, niet zelfstandig haar marktgedrag bepaalt, maar in hoofdzaak de haar door de moedermaatschappij verstrekte instructies volgt, inzonderheid gelet op de economische, organisatorische en juridische banden die deze twee juridische entiteiten verenigen.

In het bijzondere geval waarin een moedermaatschappij, 100 % van het kapitaal bezit van haar dochteronderneming die een inbreuk op de mededingingsregels van de Unie heeft gepleegd, kan zij een beslissende invloed op het gedrag van deze dochteronderneming uitoefenen. In dat geval bestaat er een weerlegbaar vermoeden dat die moedermaatschappij ook daadwerkelijk dergelijke invloed uitoefent

(HvJ 19 juli 2012, Alliance One International, gevoegde zaken C-628/10 P en C-14/11, r.o. 42-46)

II. EU-recht zoeker (Praktische handleiding bij opzoeking van EU-wetgeving en rechtspraak)

EU wetgeving via <http://eur-lex.europa.eu/nl/index.htm>

Zoekmethode:

- "Eenvoudig zoeken"
- Onder "Zoeken op documentnummer" – "referentienummer document"
- Tik soort akte aan, invullen jaar en nummer akte (bijv Richtlijn 77/388: jaar is 1977, nr. is 388)
- "Zoeken"
- Onder het opschrift van de akte, "Bibliografische gegevens + Tekst (twee talen naast elkaar)"

Resultaten van de opzoeking:

1. De wijzigende akten onder "Verbindingen tussen documenten" – "gewijzigd door"
2. Geconsolideerde versies van de akte
3. Rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU en hangende zaken bij het Hof van Justitie onder "Besluit waarvoor de zaak gevolgen heeft"³

Op een gemakkelijke manier kan men aldus nagaan indien er reeds rechtspraak en/of een prejudiciële vraag hangende is betreffende de specifieke bepaling van de akte terzake

Bv: - "A13LBDPT1 Uitgelegd door [61981J0255](#)"

Op die manier wordt verwezen naar een arrest van het Hof van Justitie dat artikel 13.B.d, punt 1, van Richtlijn 77/388 uitlegt

- "A09P1 Uitgelegd door [61984J0168](#)"

= artikel 9, punt 1

- "artikel 13.B PT D PT 2 uitlegging verzocht door [62010P0093C\(01\)](#)"

Op die manier wordt verwezen naar een verzoek om een prejudiciële beslissing mbt artikel 13.B.d, punt 2

4. De oorspronkelijke tekst van de akte

Rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU

Rechtspraak én hangende zaken (Hof van Justitie en Gerecht)

via <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>

Bv: Als men "2201/2003" invult in het kader "Woorden uit de tekst", dan krijgt men een lijst van alle rechtspraak én hangende zaken van het Hof van Justitie en Gerecht mbt Verordening 2201/2003 van 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid.

³ **Let op:** Deze lijst wordt soms met enkele maanden vertraging aangevuld. Voor alle zekerheid zoekt men in tweede instantie ook naar rechtspraak of hangende zaken onder de akte terzake via <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>, "Woorden uit de tekst".